

pogrebu vendar brojna. Nagrobnico so mu zapeli g. šolski vodja Zemljič s svojimi pevci in malo katero oko je brez solz ostalo. Bodi mu zemljica lahka!

Iz Celjskega okraja. (Stroški.) Davkoplačilec bi se zamogli žepi nekoliko zakrpati in treba bode gledati na to, da se stori kaj v tem oziru, sicer obnemoremo, kajti stroški so previsoki in v časih nepotrebni. Tako n. pr. semtertje pri razširjevanji šol. Meni se dozdeva, da ga ni povsod potreba. Temu se da drugače pomoči. Slabotni otroci niso v stanu brez največjega truda do in popoldne v šoli zdržati. Popoldne zehajo in dremlejo eden za drugim ter zaspijo, če se njim ne pripoveduje kaka povest, ali če se ne poje ali telovadi. Ni čuda, saj še odrasli si radi počijemo. Menda bi se za več brihtnost in zdravje otrok bolje skrbelo, ko bi imeli poldnevni poduk. Če smo se poprej, tega še ni tako dolgo, kaj naučili, ko smo po pol dneva v šolo hodili, ali ni tudi zdaj to mogoče, po nekaterih krajih tudi potrebno? Skušnja nam potrjuje, da je. Na nekaterih shajajo z njim, zakaj torej po drugod ne? Kar je najpotrebnejše, tega bi se naj naši otroci učili. Ker pa je vsega preveč, zato se nobenega ne privadijo posebno dobro. V šolska naznanila poglej in vidiš tudi pri učencih, ki v višje razrede že več let zahajajo, dolgo vrsto slabih redov: komaj zadovoljno (kzd.) in nezadovoljno (nzd.) Manj reči tedaj učiti in tiste natančneje! Ko bi se po pol dneva učilo, to bi še bilo dobro za davkoplačilce. Potrebovalo bi se veliko manj, v časih jako dragih novih poslopij, pa tudi potnih stroškov k zunanjim šolam. V novem času so jeli fantiče in dekleta ločevati ter so za dekleta že tu in tam posebna šolska poslopja. Kjer se to lahko, naj se izgodi, je dobro. Malo pa pomaga fante in dekleta v posebne šole ločevati, dokler se krčme, plesi, koncerti množijo ter se premalo pazi, kod in s kom se odrasla mladina shaja. To so vam pač hujši viri malopridnosti!

Iz Šmarijskega okraja. (Kraj ceste.) Šmarijčani so se že zbudili, da vejo, kod jim lahko zemlja kaj vrže. Taki lepi dve vrsti sadnega drevja se vlečete od trga do Zupančičeve gostilnice, da jim gotovo lepih desetakov vržete. Gola rebra pa kažejo kraji za cesto od sv. Vida proti Celju. Koliko dobička bi neslo, ko bi se nasadilo drevja, postavim od sv. Vida proti Grobelnemu, ali od ondi naprej mimo sv. Ahaca, mimo Bezovja blizu Šentjurskega trga, in zopet na oni strani na večih krajih proti Teharjam. Poskusite!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Razprave v državnem zboru o proračunu so malo zanimive.

MLADOČESKI poslanci govorijo sicer veliko, toda nihče jih ne posluša, še manj pa, da jim kdo kaj odgovarja, k večjemu se jih usmili še kak minister, ne mara, da še celo grof Taaffe, ali kar jim pové, ima malo da ne podoba lahke šale. — Vlada upa, da bodo razprave o proračunu že do 9. novembra v drž. zboru pri kraju. Isti dan snidete se pa že tudi delegaciji in vlada dobi tedaj v njih dela do volje. — „Klubu konservativcev“ se je število udov za dva znižalo ter sta predarlska poslanca stopila iz njega, pravi se, da zato, ker je v klubu preveč slovanskih poslancev. No, nekaterim Slovencem pa se dozdeva, da se stori v njem premalo za slov. idejo. Kdo naj tu razsodi? — Poslanec dr. Hofmann se je pritožil v drž. zboru, da je na Štajarskem v drž. službah preveč „plemenite gospóde“ ter da dobi ta gospóda lažje in prej višje službe, kakor drugi gospóde, v katerih ne teče „modra kri“. Koliko je resnice na tej pritožbi, to sicer nam ni znano, ali grof Taaffe mu gotovo ne ostane odgovora na dolgu. — Načrt nove železnice na Koroškem iz Podkloštra v Št. Mohor je že izdelan in če se potrdi v trgovinskem ministerstvu, utegne se že prihudnje spomladi delo za-njo pričeti. — Zborovanje podružnice sv. Cirila in Metoda v Kotmari vasi se je vršilo neki jako sijajno in vidi se, da narodna stranka napreduje tudi v okolici Celovca. — Na Kranjskem so si še „mladi in stari“ vedno v laséh in da-si to vsakdo obsoja, vendar ne seže nihče vmes ali pa prav nerodno, kakor tovej nekdo v najstarejšem slov. listu. Škoda dobre stvari! — Mestni volilni skupini na Notranjskem ponuja mlado „Slov. društvo“ za dež. poslanca J. Lenarčiča, trgovca v Vrhniki. — Na Primorji toži se slov. ljudstvo čez laške mladeniče, ki prihajajo iz Gorice med kmete zabavljat, ne da jim to more ali hoče gosposka zabraniti. No to je še menda ji vendar-le mogoče! — V Nabrežini nad Trstom so odprli klesarsko šolo in se uči sedaj še 70 mladeničev te za one kameniti kraje važne obrti. — Tudi v okolici Trsta se jim je trsna užica že vtihotapila, vsled tega se od ondot ne sme več trsje izvažati. — Kolikor se sodi iz dosedanjih volitev volilnih mož, bode na Istri izvoljen v državni zbor vrli Hrvat, dr. Leginja, da-si dela lahonska stranka na vse kriplje za svojega Polesinija. — Pravi se, da bode v saboru ali deželnem zboru v Zagrebu letos hudih razprav, ker že tudi „narodni stranki“ ni ban Khuen-Héderváry več po volji. — Ogerski državni zbor ima že blizu nove volitve in tedaj se lahko umeje, da se pripravljajo že vse stranke za-nje. Ni pa dvoma, da dobi vlada večino tudi v novem zboru.

Vunanje države. Redka je država, v kateri bi ne bilo framasonov, ali tako drznih, kakor jih živi v Italiji, nima brž nobena. To

nam dokazuje posebno, kar počenjajo v Rimu zoper sv. očeta in vendar vlada ne stori ničesar zoper nje. Dobro, saj pride tako na svetlo njih hudoba in mogoče, da odpre to ljudstvu nazadnje oči ter se vzdigne potlej ono za pravice sv. očeta. — Govori se, da se najstarejši sin sedanjega itelijanskega kralja zaroči s sestro ruskega carja. Ako je to resnica, potem se izcimi nova nevarnost za naše cesarstvo. — Italija misli vzvišati colnino na les, ki prihaja iz drugih držav, doslej največ iz Avstrije. To pač ni dobra zaveznica! — V Španiji je bilo zadnje dni toliko dežja, da stojé nekateri kraji pod vodo in je nevarnosti celo za življenje ljudi veliko. — Francoska vlada toži nadškofa Gouthe-Salarda ter mu očita, da je razžalil ministra Constansa in s tem celo vlado. V tem pa je vlada dosegla toliko, da svet obsoja le njo, češ, da se smeši s svojo tožbo. — Na Irskem se še niso zjediniili o moži, ki naj stopi na mesto Parnella. Ta nesloga tepe pač najbolj nedolžno irsko ljudstvo in angleska vlada je lahko je vesela, kajti sedaj ostane lahko vse pri starem t. j. Angležani obdržijo svoja posestva na Irskem, irsko ljudstvo pa jim jih naj obdeluje in pri tem strada! — Na Nemškem je sedaj vse bolj tiho, odkar ni Bismarck več na vrhu in tudi katoliški cerkvi se godi veliko bolje. Se ve, da to liberalcem, bodi pri Nemcih ali pri nas, ni po godu! — Ruska vlada se jako ponša na srečo, katero je imela pri svojem zadnjem posojilu, kajti podpisala se je čez 7krat višja svota, kakor jo je vlada želela. — Ruski car dela neki na to, da se napravi nasproti tripelalijanci nova zveza držav in sicer ruska, francoska, grška, srbska, črnogorska in švedska. Namen tej zvezi pa naj bode edino to, da se ohrani mir. Čuden mir, če strlé vse države v vročji! — Rumunski Kralj karol pojde te dni v Berlin in pravi se, da nese seboj pismo, v katerem pristopi Rumunija k tripelalijanci, se ve, da ne na ljubo Rusom. — Turska vlada je neki privolila Rusom v to, da smejo v svojem času tudi vojake prevažati skozi tursko morje. Kaj tacega ne sme doslej še nobena država. — Grška vlada preži že dolgo na otok Kreta, ki je doslej pod tursko oblastjo, ali doslej se ga ni še mogla polastiti. Kakor se kaže, dela sedaj nove spletke tam in s svojim starim namenom, ali težko, če kaj doseže. — Francoska vlada misli si v Afriki podvreči deželo Tuat ali brez hude vojske ne pride do nje! — Ustaja v Yemenu je končana in so se zadnji ustajniki udali brez pogoja turskim vojakom. — Vlada „združenih držav“ v Ameriki zahoteva od republike Chilenske zadoščenje, ker so njeni vojaki napadli ladijo teh držav ter so mornarje potem še zaprli. No v tem je bila pač le pomota!

Za poduk in kratek čas.

Kako daleč se z nemškutarijo pride.

Igra v štirih dejanjih. Spisal J. Sattler.

Osebe:

Jurij Sveder, kmet. Liza, njegova žena. Čuk, oderuh. Matej Grm, župan. Prvi kmet. Drugi kmet. Več kmetov.

I. Dejanje.

1. Prizor.

(Kmetška hiša. Liza sedi za mizo in šivlje.)

Liza: Moj Bog, kaj bom si začela? Košnja je tu, moških rok pa ni za delo. Koča se mi podira; ves letošnji davek sem še dolžna. Moža so mi vzeli v vojake. Že šest tednov ga ni doma, in Bog ve, kedaj se vrne. Danes mi piše (Vzame list in bere:) „Hvaljen bodi Jezus Kristus! Najmilejša Liza, kaj je pri vas novega? Tebi se dobro godi v koči na blazini, ali jaz se vojujem tu strašno zoper Turke. Grozno sem jih naklestil, da so jo kar vsi popihali. Zdaj gremo na samega turškega cesarja v Kaštokonoplje; tako se imenuje njegovo stolno mesto; potem pa bode konec vojni. Jaz se učim že nemški; zato mi ne pravijo več „bindiše trotel“. Ti pa skrbi za kočo in otroke; kajti če ne boš pridno gospodarila, bom ti zagodel, da boš vedela, kdo sem jaz. Pošlji mi pet goldinarjev, da se malo okrepčam. Tu je grozno vse drago. Bogu te priporočam. Jurij Sveder.“ Denarja torej hoče; ali kje bom ga vzela? Pravi, da se mi dobro godi; v nadlogah pa sem takih, da si pomoči ne morem. Delam in trpim od ranega jutra do pozne noči, in vendar gre gospodarstvo rakovo pot. Čuku bi morala plačati obresti; v hiši pa niti nimam groša. Gospod župnik bi mi radi pomagali, ali sami nimajo. Kaj torej hočem? Prodati konja, kravo? Košnja je pa tu; žetev se bliža, čas najimenitnejši. (Lomi si roke.) K Čuku bi šla; pa kaj — on mi ne da več, ker sem mu še dolžna obresti. Oh, moj Bog! Moj Bog!

2. Prizor.

Prejšnja in Čuk.

Čuk: Gut Morgen!

Liza: Kako se imate, gospod Čuk?

Čuk: Kaj je z mojim denarjem?

Liza: O zlati moj gospod, potrpite, potrpite. Kaj je meni ubožici početi? Moža so mi vzeli; dela pa imam toliko, da ne vem, kje se me glava drži. Davek bi morala plačati. Rajši bi umrla, nego se moram tako mučiti dan na dan. Počakajte, zlati moj gospod Čuk. (Joka se in poljubuje Čuku roko.) Do jeseni počakajte; prodam žito, sadje...

Čuk: S čim pa plačate davek?

Liza: Ali jaz vem? Prodala bom kravo.

Čuk: Torej vam jaz še posodim.

Liza: Naj vam Bog povrne, zlati moj